29/03/2021

“Ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα επαληθεύουν την ύπαρξη του Θεού Πατέρα”

Εκκλησία της Κύπρου / Ι.Μ. Κύκκου και Τηλλυρίας

Η μνήμη του μεγάλου προμάχου της αγίας ημών Ορθοδόξου πίστεως, Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, τιμήθηκε, στην Λευκωσία στον Ιερό Ναό του αγίου Προκοπίου, Μετόχι της Μονής της Ελεούσης του Κύκκου.

Η Β΄ Κυριακή των Νηστειών συνδέεται, ουσιαστικά, από πλευράς εορτολογικού περιεχομένου, και αποτελεί συνέχεια και προέκταση της Κυριακής της Ορθοδοξίας, καθότι εορτάζεται και πάλιν άλλη μια νίκη της Ορθόδοξης πίστης, η νίκη επί της αιρέσεως του αντιησυχασμού.

Τη διακονία του λόγου του Θεού προς τους πιστούς, οι οποίοι προσήλθαν στον ναό, στο πλαίσιο πάντα των αριθμών που προβλέπουν τα σχετικά μέτρα για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού, αλλά και κυρίως προς τα πλήθη των πεινώντων και διψώντων χριστιανών, που παρακολούθησαν τον Όρθρο και τη θεία Λειτουργία μέσω της τηλεοπτικής μετάδοσης, ανέλαβε, ο ελλόγιμος Ομότιμος Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και Καθηγητής του Τμήματος Θεολογίας στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας κ. Νίκος Νικολαΐδης.

Ο κ. Νικολαΐδης στην ομιλία του, αφού αναφέρθηκε στην ουσία του θεομάχου

αυτού κινήματος και την ξενίζουσα θεολογία, που προσπάθησε να εισάγει στην ορθόδοξη εκκλησιολογία με τις δυτικόφερτες σχολαστικές αντιλήψεις του ο Βαρλαάμ ο Καλαβρός, παρουσίασε, εναργέστατα και διεξοδικά, την ορθόδοξη και Πατερική Θεολογία στο κεφαλαιώδες αυτό μυστήριο, των σχέσεων των προσώπων της τριαδικής Θεότητας.

«Μπροστά σ' αυτή την αιρετική παραχάραξη» και τη «δαιμονική αυτή κενοφωνία», η οποία συγκλόνισε «το Άγιο Όρος και το πλήθος των Μοναχών στο Βυζάντιο, όπως και των θεοφρόνων ανθρώπων», τα βλέμματα εστράφησαν «στον γίγαντα της θεολογίας και της νοεράς προσευχής, αλλά και των θεολογικών γραμμάτων και πραγμάτων εγκρατή, τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά».

Όπως σημείωσε ο κ. Νικολαΐδης ο διαθέτων την μόρφωση, αλλά και την εμπειρία, Γρηγόριος ο Παλαμάς, με τα έργα του ¨Αγιορείτικος Τόμος¨, αλλά και ¨Περί των ιερώς ησυχαζόντων¨ «αποτελούσε μεστή και στομωτική εκκλησιολογική απάντηση και συνιστά μέχρι σήμερα διαχρονική κωδικοποιημένη συνεκδοχή της εμπειρίας του ακτίστου φωτός των εραστών του Χριστού».

Την Αγιοπνευματική αυτή εμπειρία, την οποία ενέπαιζαν οι Βαρλααμίτες, υπερασπίσθηκε ο τιμώμενος, σήμερα, μεγάλος πατήρ και διδάσκαλος της Εκκλησίας μας, άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, «με πολλές θυσίες, ακόμη, και με φυλάκιση τεσσάρων ετών. Και γι' αυτόν, ακριβώς, τον λόγο καθιερώθηκε η σημερινή Κυριακή, ώστε να προβάλλεται αυτή η πίστη και ζωή και να τιμάται ο κύριος υπέρμαχός της, ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ο οποίος το 1347, μετά την αποφυλάκισή του, εκλέγεται Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης. Το 1359 κοιμήθηκε και το 1365 αγιοκατατάκτηκε».

«Το αρχαίον κάλλος», με το «εσχατολογικό μας κάλλος», θα κορυφώνονται στην άλλη ζωή, οπότε και στο πρόσωπό μας, διδάσκει η Εκκλησία μας σήμερα, τιμώντας τον άγιο Γρηγόριο Παλαμά, θα βιώνουμε την «ατέλεστη ένδοξή μας τελειότητα στον παράδεισο, μας εξηγούν και μας καθοδηγούν οι άγιοι Πατέρες μας», τόνισε κατακλείοντας τον λόγο του ο κ. Νικολαΐδης για να ζητήσει, ακολούθως, από τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Κύκκου Νικηφόρο, να ευχηθεί «αυτής της δόξας του ακτίστου φωτός και της ανείπωτης θείας φωτοχυσίας όλοι μας να αξιωθούμε».

ΚΗΡΥΓΜΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΝΙΚΟΥ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ
ΣΤΟΝ ΙΕΡΟ ΝΑΟ ΑΓΙΟΥ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ
ΜΕΤΟΧΙΟ ΚΥΚΚΟΥ

Πανιερώτατε Μητροπολίτα Κύκκου καί Τηλλυρίας κύριε Νικηφόρε,

Ἡ παροῦσα Κυριακή, ἀπό πλευρᾶς ἑορτολογικοῦ περιεχομένου, ἀποτελεῖ συνέχεια καί προέκταση τῆς Α΄ Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν. Καί πάλιν Κυριακή τῆς νίκης τῆς

Ὀρθόδοξης πίστης ἀποτελεῖ, ἀφοῦ ἑορτάζομε τόν θρίαμβο τῆς Ἐκκλησίας ἔναντι μιᾶς ἄλλης ὕπουλης αἱρεσης, αὐτῆς τοῦ ἀντιησυχασμοῦ.

Τό θεομάχο αὐτό κίνημα ξεκίνησε μέ ἐπικεφαλῆς, κατ' ἀρχάς, τόν λεγόμενο καί φερόμενο ὡς ὀρθόδοξο Βαρλαάμ τόν Καλαβρό, ὁ ὁποῖος ἔφθασε στήν Πόλη ἀπό τή Δύση τήν τρίτη δεκαετία τοῦ 14ου αἰώνα. Ἀφοῦ κατέλαβε καθηγητική ἕδρα στό Πανεπιστήμιο Κωνσταντινουπόλεως, ἄρχισε, μέ βάση τήν ξηρή ἀριστοτελική φιλοσοφία, νά εἰσάγει στήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία τίς δυτικόφερτες σχολαστικές ἀντιλήψεις του, ὅτι, δηλαδή, ὁ Θεός δέν διακρίνεται σέ οὐσία καί ἐνέργεια, τό ὁποῖο σήμαινε, ὅτι ἤ ὁ κτιστός κόσμος εἶναι παράγωγο τῆς θείας οὐσίας ἤ εἶναι ἀποτέλεσμα κτιστῶν τοῦ Θεοῦ ἐνεργημάτων.

Αὐτή ἡ ξενίζουσα θεολογία προκάλεσε ἀμέσως ἀντιδράσεις. Γιατί, κατά τήν ὀρθόδοξη Ἐκκλησιολογία καί Πατερική Θεολογία, τά προϊόντα τῆς θείας οὐσίας τοῦ Θεοῦ Πατέρα εἶναι ὁμοούσια μέ αὐτόν, καί, ἐπί τοῦ προκειμένου, τά παράγωγα τῆς θείας οὐσίας, κατά τρόπον ἀΐδιο, ἄναρχο, ἀλλά καί ἄρρητο καί ἀνερμήνευτο, εἶναι μόνο ὁ Υἱός καί τό Ἅγιο Πνεῦμα, πρόσωπα, τά ὁποῖα προέρχονται ἀπό τόν Πατέρα, ὁ μέν Υἱός διά τῆς γεννήσεως, τό δέ Ἅγιο Πνεῦμα διά τῆς ἐκπορεύσεως, καί εἶναι κατά πάντα ἰσότιμα καί ὁμοούσια μέ αὐτόν.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες μας, ἀναφερόμενοι στό κεφαλαιῶδες αὐτό μυστήριο, τῶν σχέσεων τῶν προσώπων τῆς τριαδικῆς Θεότητας, καταφεύγουν σ' ἕνα ἀνθρώπινο, ἀλλά «φαῦλο», δηλαδή πτωχό παράδειγμα, ὅπως τό χαρακτηρίζει ὁ Μέγας Βασίλειος, λέγοντας, ὅτι: «Ὅπως ἔχομε τόν ἥλιο, ὁ ὁποῖος παράγει τό φῶς καί τή θερμότητα, κατ' ἀνάλογο, ἀλλά ἀπείρως ἀνερμήνευτο τρόπο, προέρχεται ὡς τό φῶς, ὡς πρόσωπο ὁ Υἱός ἀπό τόν Πατέρα, καί, ὡς ἡ θερμότητα, ὡς πρόσωπο, τό Πνεῦμα τό Ἅγιο ἀπό τόν Πατέρα.

Καί ὅπως δέν μπορῶ νά ἔχω ἥλιο χωρίς φῶς καί χωρίς θερμότητα, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, δέν μπορεῖ νά ὑπάρχει καί ὁ Θεός Πατέρας χωρίς τόν Υἱό καί τό Πνεῦμα. Ἔτσι, ὅπως τό φῶς καί ἡ θερμότητα ἐπαληθεύουν τήν ὕπαρξη τοῦ ἥλιου, κατά ἄρρητο τρόπο, καί ὁ Υἱός καί τό Ἅγιο Πνεῦμα ἐπαληθεύουν τήν ὕπαρξη τοῦ Θεοῦ Πατέρα. Γι' αὐτό καί, ἐπί τοῦ προκειμένου, θά διδάξουν ὁ Μέγας Ἀθανάσιος καί ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος Κύπρου, ὅτι ὁ Υἱός καί τό Ἅγιο Πνεῦμα «εἶναι ἡ ἀλήθεια τοῦ Πατρός».

Καί καταφεύγουν οἱ πιό πάνω Πατέρες καί σ' ἕνα δεύτερο παράδειγμα ἀπό τόν φυσικό κόσμο, διδάσκοντας, ὅτι ἀλληγοροῦνται οἱ τριαδικές σχέσεις τῶν θείων προσώπων μέ τήν πηγή, τόν ποταμό καί τό νερό, ὅπου ἡ πηγή εἰκονίζει τόν Πατέρα, ὁ ποταμός τόν Υἱό καί τό νερό τό Ἅγιο Πνεῦμα· ὁπότε ὁ Θεός Πατέρας, ἐπαληθεύεται ὡς πηγή ἀπό τόν ποταμό, δηλαδή τόν Υἱό, καί τό νερό, δηλαδή τό Ἅγιο Πνεῦμα. Ἄν, πάλι κατά τήν αἱρετική ἀντίληψη, οἱ θεῖες ἐνέργειες εἶναι κτιστά γνωρίσματα τοῦ Θεοῦ, τότε ὁ Θεός εἶναι «κτιστοάκτιστος» καί αὐτό συνιστᾶ φοβερή βλασφημία.

Ἑπομένως, ὁ Θεός εἶναι οὐσία καί ἐνέργεια, καί ἀπό μέν τήν οὐσία του παράγει ὁ

Πατέρας, ἀνερμήνευτα, διά τῆς γεννήσεως, τόν Υἱό του, τόν Θεό Λόγο, καί, διά της ἐκπορεύσεως, τό Ἅγιο Πνεῦμα, ἀπό δέ τίς ἐνέργειές του τόν κτιστό κόσμο.
Ὁπότε, αὐτές τίς ὀρθόδοξες παραδεδομένες ἐκκλησιο-λογικά καί κατοχυρωμένες θεολογικά θεῖες ἀλήθειες διετάρασσε ὁ Βαρλαάμ, μέ τό νά στρεβλώνει τό δόγμα τῆς διάκρισης οὐσίας καί ἐνέργειας στόν Θεό καί νά καταργεῖ τήν πίστη τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία διδάσκει, ὅτι μόνο ὁ κτιστός κόσμος εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς θείας ἐνέργειας καί ὄχι τῆς θείας οὐσίας ἤ τῆς κτιστῆς ἐνέργειας τοῦ Θεοῦ.
Σ' αὐτό τό κεφάλαιο εἶναι σαφέστατος ὁ Μέγας Βασίλειος, ὅταν λέγει: «Ἡμεῖς δέ ἐκ μέν τῶν ἐνεργειῶν, (ὡς δημιουργήματά τους τά κτιστά), γνωρίζειν λέγομεν τόν Θεόν ἡμῶν, τῇ δέ οὐσίᾳ οὐχ ὑπισχνούμεθα. Αἱ μέν γάρ θεῖαι ἐνέργειαι πρός ὑμᾶς καταβαίνουσι, ἡ δέ οὐσία αὐτοῦ (τοῦ Θεοῦ) μένει ἀπρόσιτος».
Ἔτσι, ὁ αἱρετικός αὐτός σπινθήρας τοῦ Βαρλαάμ προκάλεσε θύελλα ἀντιδράσεων καί ἄναψε πυρκαγιά τεραστίων διαστάσεων.
Ἰδιαίτερα, ἡ βαρλααμική πλάνη ἐρχόταν νά ἀναταράξει καί τό κεφάλαιο περί τοῦ «ἀκτίστου φωτός», τό ὁποῖο ἀποτελοῦσε πίστη τῆς Ἐκκλησίας, περί τῆς ἐπίσκεψης τῆς θείας ἐνέργειας καί θέασής της, ὡς ἀκτίστου φωτός, στούς καθαρούς τῇ καρδίᾳ πιστούς.
Ὁ Βαρλαάμ τότε καί, στή συνέχεια, ἄλλοι δύο ὁμόγνωμοί του, οἱ Ἀκίνδυνος καί Γρηγορᾶς, ὄχι μόνο ἀμφισβητοῦσαν τή θέαση αὐτή τοῦ ἀκτίστου φωτός, τό ὁποῖο ἐξέλαμψε καί στόν ὅλο ἄνθρωπο Χριστό στή Μεταμόρφωση, ἀλλά καί εὐτέλιζαν τόσο τούς μοναχούς, ὅσο καί ἄλλους πιστούς, ὅτι τό φῶς αὐτό εἶναι κτιστό-ὑλικό, ἄν ὄχι δαιμονικό! Ἀποκαλοῦσαν, μάλιστα, τούς κεχαριτωμένους καί θεοσεβεῖς αὐτούς πιστούς, «ἀσπάλακες», δηλαδή, τυφλοπόντικες, καί ὀμφαλοψύχους ἤ ὀμφαλοσκόπους. Καί τοῦτο, ἐπειδή, προκειμένου νά τηρήσουν οἱ θεοσεβεῖς αὐτοί πιστοί τόν προσευχητικό τους κανόνα, καθόντουσαν ὀκλαδόν, σταυροπόδι, ἀκουμποῦσαν τό κεφάλι στά γόνατα καί κοίταζαν πρός τό μέρος τῆς κοιλιᾶς, ἐπαναλαμβάνοντας τήν καρδιακή προσευχή μέ τό κομβοσχοίνι: «Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με».
Αὐτός ὁ τρόπος προσευχῆς ἀποτελοῦσε καί ἀποτελεῖ διαχρονική ἁγία πράξη καί τακτική στή ζωή τῶν προσευχομένων, τόσο στίς Μονές ὅσο καί στόν κόσμο. Καί τό καταμαρτυροῦν αὐτό πολλά νηπτικά καί ἀσκητικά κείμενα, ὅπως καί ἡ ζωή τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας.
Ἐπί τοῦ προκειμένου, θά διαδηλώσει διθυραμβικά καί Ἁγιοπνευματικά ὁ ὅσιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος (11ο αἰ.): «Ἐξανατέλλει ἐν ἐμοί, ἔνδοθεν τῆς ταλαίνης καρδίας μου, ὡς ἥλιος, σφαιροειδής διεκνύμενος, φωτοειδής. Καί ἅπαντα τά μέλη μου ἀκτίσι καταυγάζων. Ὅλος περιπλεκόμενος, ὅλον καταφιλεῖ με... ὅλος χριστοειδής γενόμενος... ὅλον τε (ὁ Χριστός) δίδωσιν αὐτῷ ἐμοί τῷ ἀναξίῳ καί γλυκασμοῦ καί ἡδονῆς ἐμπίπλαμαι τοῦ θείου...».
Μπροστά, λοιπόν σ' αὐτή τήν αἱρετική παραχάραξη, προπάντων, συγκλονίστηκε τό Ἅγιο Ὄρος καί τό πλῆθος τῶν Μοναχῶν στό Βυζάντιο, ὅπως καί τῶν θεοφρόνων

ἀνθρώπων. Ἔπρεπε, λοιπόν, νά δοθεῖ μία στομωτική καί κατοχυρωμένη ἀπάντηση στή δαιμονική αὐτή κενοφωνία. Καί τότε ὅλοι ἔστρεψαν τόν νοῦ καί τά βλέμματα στόν γίγαντα τῆς θεολογίας καί τῆς νοερᾶς προσευχῆς, ἀλλά καί τῶν θεολογικῶν γραμμάτων καί πραγμάτων ἐγκρατῆ, τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ. Αὐτός διέθετε καί τήν μόρφωση, ἀλλά καί τήν ἐμπειρία, ἀφοῦ ὁ πρῶτος διδάξας τή νοερά προσευχή στόν Παλαμᾶ ἦταν ἡ ἁγία μητέρα του Καλλονή καί ὁ ἅγιος πατέρας του Κωνσταντῖνος, ὁ ὁποῖος καί ὑπῆρξε ἀνώτατος σύμβουλος τοῦ αὐτοκράτορα.
Ὁ Παλαμᾶς τότε, καί ὡς ἁγιορείτης μοναχός ἀλλά καί ὡς κληρικός, ἔνοιωσε βαθύτατη τήν ἀνάγκη νά ἀπαντήσει στόν Βαρλαάμ, ὁ ὁποῖος καί δέν ἔτρεφε ἀγαθές διαθέσεις γιά τόν Γρηγόριο, ἀφοῦ συχνά-πυκνά τοῦ διαμηνοῦσε: «Ἐγώ ταπεινώσω τόν ἄνδρα».
Τό κείμενο τοῦ Παλαμᾶ «Ἁγιορειτικός Τόμος» πρός τούς ἀντιησυχαστές ἀποτελοῦσε μεστή καί στομωτική ἐκκλησιολογική ἀπάντηση καί συνιστᾶ μέχρι σήμερα διαχρονική κωδικοποιημένη συνεκδοχή τῆς ἐμπειρίας τοῦ ἀκτίστου φωτός τῶν ἐραστῶν τοῦ Χριστοῦ. Ὅπως καί τά ἄλλα σύστοιχα ἔργα του «Περί τῶν ἱερῶς ἡσυχαζόντων» εἶναι μοναδικά.
«Περπατούσαμε στό δάσος τοῦ Σαρώφ», διηγεῖται ὁ στρατηγός Νικόλαος Μοτοβίλωφ «μέ τόν ὅσιο Σεραφείμ, ὁπότε σέ κάποια στιγμή τόν ρώτησα: Ποιός εἶναι ὁ σκοπός τῆς ζωῆς μας, πάτερ; Κι ἐκεῖνος μοῦ ἀπάντησε: Ἡ ἀπόκτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καί στήν ἀπορία μου, τί σημαίνει αὐτό; ὁ Στάρετς μοῦ ἀπάντησε: Κοίταξέ με. Ὁπότε ἐγώ τοῦ ἀποκρίθηκα: Ὦ πάτερ, δέν μπορῶ νά σέ κοιτάξω. Τά μάτια σου ἔχουν τή λάμψη τῆς ἀστραπῆς καί τό πρόσωπό σου ἔγινε φωτεινό, ὅπως τόν δίσκο τοῦ ἥλιου˙ καί εἶσαι ὅλος φῶς, πάτερ. Καί ἄρχισα νά κλαίω, λέγοντας: Ἐσύ ἔχεις τό Ἅγιο Πνεῦμα, ἐνῶ ἐγώ; Τότε ἐκεῖνος μέ χαΐδεψε στό κεφάλι καί μοῦ εἶπε: Χαρά μου, γιά νά μπορέσεις νά μέ δεῖς ἔτσι, σημαίνει πώς κι ἐσύ ἔχεις Πνεῦμα Ἅγιο».
Αὐτή, λοιπόν, τήν Ἁγιοπνευματική ἐμπειρία ἐνέπαιζαν οἱ Βαρλααμίτες. Καί αὐτήν ὑπερασπίσθηκε, μεταξύ ἄλλων, καί ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς μέ πολλές θυσίες, ἀκόμη, καί μέ φυλάκιση τεσσάρων ἐτῶν. Καί γι’ αὐτόν, ἀκριβῶς, τόν λόγο καθιερώθηκε ἡ σημερινή Κυριακή, ὥστε νά προβάλλεται αὐτή ἡ πίστη καί ζωή καί νά τιμᾶται ὁ κύριος ὑπέρμαχός της, ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὁ ὁποῖος το 1347, μετά τήν ἀποφυλάκισή του, ἐκλέγεται Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης. Τό 1359 κοιμήθηκε καί τό 1365 ἁγιοκατατάκτηκε.
Πόσο θεόσοφα τό συνοψίζει τοῦτο σέ ὅλους μας καί προβάλλει τοῦτο τό θεοσεβές γεγονός ἡ ἐκκλησιαστική γλῶσσα καί θεολογία; Στόν Ἑσπερινό τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως, διαδηλώνεται: «Σήμερον ἐπ᾽ ὄρους Θαβώρ μεταμορφωθείς, Χριστέ μου, ἐπί τῶν μαθητῶν σου ἔδειξας τό ἀρχέτυπον κάλλος τῆς εἰκόνος (τοῦ ἀνθρώπου)». Ναί, ἔτσι ἦταν ὁ Ἀδάμ στόν παράδεισο πρό τῆς παρακοῆς. Ὡστόσο, μέ τήν ὑπακοή τῶν Πρωτοπλάστων στόν ανθρωποκτόνο διάβολο, οἱ προπάτορές μας ἔνιωσαν γυμνοί. Ἀλλά ἀπό τί; Μήπως φοροῦσαν ἐνδύματα; Ὄχι. Δυστυχῶς, ἔχασαν

τή θεοΰφαντη στολή, τοῦ ἀκτίστου φωτός, μέ τήν ἀνυπακοή τους! Γι’ αὐτό καί ψάλλομε στό Τριώδιο: «Ὁ ἐχθρός ὁ παμπόνηρος ἐγύμνωσέ με…».

Ἀλλά καί πάλι στήν ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως, ξανά ἀναφέρει ἡ Ἐκκλησία μας: Μεταμορφώθηκες στό Ὄρος, σήμερα, Χριστέ μου, γιατί; «Δεῖξαι θελήσας τῆς ἀναστάσεως τήν λαμπρότητα».

Ὤ τί συγκλονιστικά μηνύματα καί γεγονότα εἶναι τοῦτα! Διαλαλεῖ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Ἐάν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους (μας) (τοῦ σώματός μας μέ τόν θάνατό μας καταλυθεῖ καί θά διαλυθεῖ, μή φοβᾶστε), οἰκοδομήν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Β΄ Κορ. ε΄ 1). Ναί, νά μή φοβόμαστε, γιατί μέ τόν θάνατό μας καί μέ τή διάλυση αὐτοῦ τοῦ παλιόσπιτου, πού περιφέρομε, τοῦ σώματός μας, δηλαδή, ἕνα ἄλλο, ἀχειροποίητο σῶμα μᾶς ἔχει ἕτοιμο ὁ Θεός, αἰώνιο καί οὐράνιο, τό ὁποῖο καί θά εἶναι ὁλόλαμπρο, ἔνδοξο.

«Οἱ δίκαιοι θά ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος» (Μτ. ιγ΄ 43), καί θά «μεταμορφούμεθα ἀπό δόξης εἰς δόξαν» (Β΄ Κορ. γ΄ 18), μᾶς διερμήνευε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

Ναί, «τό ἀρχαῖον κάλλος», μέ τό «ἐσχατολογικό μας κάλλος», θά κορυφώνονται στήν ἄλλη ζωή, ὁπότε καί στό πρόσωπό μας, διδάσκει ἡ Ἐκκλησία μας σήμερα, τιμώντας τόν ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ, θά βιώνουμε τήν «ἀτέλεστη ἔνδοξή μας τελειότητα στόν παράδεισο, μᾶς ἐξηγοῦν καί μᾶς καθοδηγοῦν οἱ ἅγιοι Πατέρες μας.

Εὐχηθεῖτε, Πανιερώτατε, αὐτῆς τῆς δόξας τοῦ ἀκτίστου φωτός καί τῆς ἀνείπωτης θείας φωτοχυσίας ὅλοι μας νά ἀξιωθοῦμε. Ἀμήν.